

og som kontrollerer en del af landets territorium, således at de kan udføre vedholdende og samlede militære operationer og overholde protokollen. Det må forventes ofte at være et vanskeligt og i visse tilfælde kontroversielt spørgsmål at afgøre, om disse betingelser er opfyldt, og i det hele taget at afgøre, hvilket sæt af internationale beskyttelsesregler eller hvilken kombination af disse regler, som kommer til anvendelse i en konkret intern væbnet konflikt. Det vil desuden efter omstændighederne kunne være vanskeligt at adskille situationer, der er omfattet af tillægsprotokol I, art. 1, stk. 4 om uafhængighedskrige m.v. fra interne konflikter, som er omfattet af tillægsprotokol II.

Ifølge *artikel 2* omfatter protokollen enhver person, der berøres af konflikten, og efter *stk. 2* gælder reglerne i *artikel 5* og *6* om integritetsbeskyttelse og retsplejegarantier for frihedsberøvede, indtil disse er løsladt, også selv om dette sker efter konfliktens ophør.

Artikel 3 fastslår i *stk. 1* det generelle princip, at intet i protokollen anfægter en stats suverænitet eller ret til retshåndhævelse og forsvar, og ifølge *stk. 2* kan intet i protokollen påberåbes til støtte for indblanding i en stats indre eller ydre anliggender.

Del II.

Human behandling

Personer, som ikke tager del i fjendtlighederne, skal behandles human og respekteres, uanset om de tidligere har taget del i fjendtligheder og grunden til, at de nu er »hors de combat«, er den, at de er i modstanderens magt. *Artikel 4* opstiller en række minimumsgarantier, som til dels svarer til beskyttelsen efter tillægsprotokol I, *artikel 75-78*, om end beskyttelsen efter *artikel 4* ikke er helt så vidtgående og detaljeret. Indholdsmæssigt svarer beskyttelsen til Genèvekonventionernes fælles *artikel 3* og de tilsvarende bestemmelser i FN-konventionen om borgerlige og politiske rettigheder, som ikke kan fraviges under offentlig nødstilstand. Reglerne i *stk. 3* om behandlingen af børn, herunder forbudet mod, at børn under 15 år deltager i fjendtlighederne, er dog væsentlig mere vidtgående.

For så vidt angår personer, som er frihedsberøvet på grund af konflikten, indeholder *artikel 5* en række beskyttelsesregler, der supplerer de grundlæggende regler i *artikel 4*, som gælder for alle. En række af reglerne i *artikel 5* gælder endvidere for personer, f.eks. straffede eller sindslidende, som er frihedsberøvet af grunde, som ikke har noget med konflikten at gøre, jfr. *stk. 3*. *Artikel 5* kræver bl.a.,

at de pågældende som helhed skal forsynes med fødevarer og sikres en rimelig helbredstilstand og hygiejnisk standard i samme omfang som civilbefolkningen. De er beskyttet mod medicinske eksperimenter eller andre indgreb, som ikke er begrundet i den pågældendes helbredstilstand. Genèvekonventionernes *artikel 3* rummer ikke tilsvarende regler. *Artikel 5* er også mere vidtgående end de bestemmelser i FN-konventionen om borgerlige og politiske rettigheder, som kan fraviges under offentlig nødstilstand.

Ingen kan straffes for handlinger i forbindelse med konflikten uden efter en domstolsbehandling, der er i overensstemmelse med de i *artikel 6* anførte retsplejegarantier. Således skal en anklaget ufortøvet informeres om anklagen og have mulighed for at forsvare sig, og der er forbud mod straffebestemmelser med tilbagevirkende kraft, jfr. *stk. 1*. Dødsstraf må ikke afsiges for personer, der var under 18 år på gerningstidspunktet, eller eksekveres for gravide og kvinder med små børn, jfr. *stk. 4*. Derimod er de ikke noget generelt forbud mod at afsige og eksekvere dødsdom over modstandere, alene fordi de har deltaget i konflikten. Dette er en afgørende forskel fra, hvad der gælder for internationale konflikter, hvor det netop er forbudt at straffe modstanderens kombattanter alene for at have deltaget i konflikten. I *stk. 5* opfordres de myndigheder, der har magten ved konfliktens ophør, til at give videst mulig amnesti til modparten. *Artikel 6* går væsentlig videre end Genèvekonventionernes fælles *artikel 3*, men ikke så langt som de tilsvarende bestemmelser i FN-konventionen om borgerlige og politiske rettigheder, som f.eks. i *artikel 6* indeholder et forbud mod genindførelse af dødsstraf i lande, som har afskaffet den.

Artikel 5 og *6* gælder også efter konfliktens ophør for personer, som fortsat er frihedsberøvet, jfr. *artikel 2*, *stk. 2*.

Del III.

Syge, sårede og skibbrudne

Reglerne svarer i vidt omfang til regler i tillægsprotokol I, om end de gennemgående er noget mindre detaljerede. Det generelle princip om, at alle syge, sårede og skibbrudne skal beskyttes og respekteres, uanset om de har deltaget i konflikten, er fastslået i *artikel 7*. *Artikel 8* foreskriver regler om eftersøgning, indsamling og beskyttelse af syge, sårede og skibbrudne, og i *artikel 9* findes regler om beskyttelse af sanitetspersonel og religiøst personel. Disse regler er uddybet og præciseret i *artikel 10* om sanitetsopgaver og *artikel 11* om sanitetsenheder og -transporter. *Artikel 12* indeholder